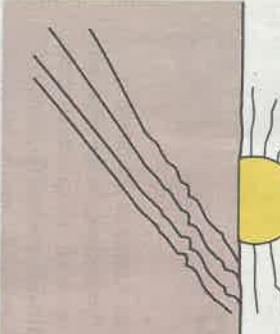

Ekološko kmetijstvo

8000 litrov po kravi iz doma pridelane krme

Klara Nahtigal
po Farmers Weekly (fotografije: fwi)

Združitev vztrajnosti, inovativnosti in dela z naravo je pomagala ekološkemu kmetu, ki prireja mleko, doseči povprečno mlečnost 8000 litrov po kravi iz skoraj popolnoma (94 %) doma pridelanega obroka. John Pitts se je dolgo ukvarjal z okoljskimi vprašanji in se nato že pred 20 leti preusmeril v prirajo mleka in pridelavo krme na ekološki način. Ekološke kmetijske površine družine Pitts obsegajo neverjetnih 1500 hektarjev na ravnini Chichester v Zahodnem Sussexu (jugovzhodna Anglia), vse pa se vrti okoli njihove 250-glave črne molznic, ki prirejajo mleko za ekološko mlečarsko zadružo (OMSCO), ki oskrbuje nacionalne verige angleških supermarketov.

»Če kmetijte niso dobičkonosne, prenehajo s poslovanjem, zato moramo kmetje tako kot vsa druga uspešna podjetja optimizirati prirajo in skrbno nadzorovati stroške. Velik del stroškov na kmetiji pa je ekološka krma za živilo, ki je pogoj za izpoljevanje standardov ekoloških kmetov in pridelovalcev.« je pojasnil John Pitts za Farmers Weekly in dodal, da ga je to dejstvo motiviralo, da je doma povečal pridelavo krme za molznice.

NA KMETIJU PRIDELAJO 94 % VSE KRME ZA ŽIVINO, IN SICER:

- jaro pšenico,
- ozimni oves,
- jesenski lečmen za pripravo slada,
- silažno koruzo in koruzo za zrnje,
- rdečo in belo deteljo,
- gorjušico ali ogrščico,
- westerwoldovo ljužiko.

Ostatih 6 % krme predstavlja beljakovinska komponenta obroka, ki jo dokupijo. Viri ekološke krme z visoko vsebnostjo beljakovin so zelo omejeni, zato za tono uvožene soje iz ekološke pridelave plačajo 550 funtorov (638 evrov). »Deset let smo sicer pridelovali fizol, da bi zmanjšali stroške za beljakovinske komponente, vendar smo se precej neuspešno borili z zatiranjem plevela in bolezni fižola ter zato dosegali slab pridelek, ki je znašal celo pod 0,25 tone fižola na hektar.« Čeprav smo dolgo vtrajali pri fizolu, je njegova pridelava postala nevzdržna, zato smo ga izločili iz kolobarja.« Na kmetiji so se kar nekaj časa ukvarjali tudi z iskanjem najboljšega načina za zatiranje plevela med koruzzo in bili pri tem uspešnejši kot pri fizolu.

PRIDELEJAVA EKOLOŠKE KORUZE
Koruza je osnovna komponenta za zagotavljanje energije pri običajnih konvencionalnih obrokih za krave molznice, njen pridelava na ekološki način pa je pravi iziv. Večina ekoloških kmetov se njeni pridelave izogiba, saj je ekološko koruzzo same netretrano in zato že posebej vabljiv obrok za poljske vrane, težave pa povzroča tudi plevel, ki koruzzo rad preraste.

Pridelok koruze je različen – odvisen od sezone: bila so že leta, ko so ostali povsem brez pridelka, in pridelali so že tudi po 10 ton koruze na hektar. Kot pravi Pitts, vrane resnično predstavljajo veliko težavo, saj lahko hitro poberejo vse neobdelano seme s polja, odganjajo pa jih lahko le s pomočjo

strašil. »Sami smo sicer našli še učinkovitejšo metodo. Najeli smo ekipo ljudi za strašenje ptic, ki neprekiniteno patrulira v kombiju od 5, ure zjutraj do 22. ure zvečer in odganja ptice s polj v času od setve pa do treh ali štirih listov na rastlini. Resa jim plačamo po 60 funtor (cca 70 evrov) po hektaru, s tem da patruljajo na vseh 73 hektarjih s koruzzo, vendar je to majhen strošek v primerjavi z njihovo učinkovitostjo.« S pleveli se borijo z visokotehnološkimi inovativnimi medvrstnimi kultivatorji Garford, ki so vodeni s kamero in povezani z računalniško programsko opremo Robocrop v kabini. Ta prepoznavata pridelek, ki raste v liniji, in premika zobnike levo ali desno po zemlji ter odstranjuje plevel. Kasneje so prvotno sistem nadgradili še s povezavo z GPS-podatki. »Koruzzo posejemo z uporabo GPS-vodenja, pri čemer se podatki o sevi vnesemo v računalnik, kar pomeni, da kultivator lahko odstrani plevel še natančneje in s še manj škode na pridelku,« pojasnjuje Pitts.

NADZOR PLEVELA

Pleveli predstavljajo velik izziv tudi pri drugih posevkah in krmnih rastlinah, ki jih pridelujejo na kmetiji, ki pa se jih takot pri koruzzi lotevajo z inovativno tehniko za rezanje plevelov (t. i. *weed surferij*), s čimer preprečijo, da bi pleveli zasenčili rastocene kulture.

Zatiranje plevelov

Mešanico rdeče detelje in ljužike kosijo tri do štirikrat na lejnje, sta pa tako rdeča kot bela detelja dobro odporni na sušo, nujne sposobnosti vezave dušika pa predstavljajo bistven vir rodovitnosti zemlje v kolobarju. Izgube dušika zmanjšujejo z uporabo pokrovnih rastlin (gorjušica, westerwoldova ljužika), ki jih uporablajo za zeleno gnojenje. »Te rastline ohraňajo dušik v tleh in preprečujejo njegovo izpiranje. Westerwoldova ljužika je primerna za prvi odkos za silažo v aprilu, pred servirjo koruze v maju. Gorjušica pa je izredno utinkovita in hitro rastoca pokrovna rastlina, ki jo v zemljo prejemo pred setvijo jarin žit in skodljive na pridelkih, čeprav se z njimi ves čas po malem borimo. Dušik v tleh spodbuja rast rastlin, vendar obremenjuje njihove celične stene, zaradi česar so šibkejše in ranljivejše za v februarju in marcu. Kolobar nam pomaga obvladovati bolezni ter s slamnate stelje na ležalnih boksih preši na peseck.«

ter sek je namreč inerten material, zato ne povzroča bolezni in zmanjšuje pojavnost mastisov v primerjavi s slamo.« pravi Pitts. Peseck je za krave zelo udoven, zato veliko ležijo in več posledica intenzivnega triletnega prizadevanja za zmanjševanje njihove uporabe, kar smo dosegli z odpravo vseh možnih virov stresa za krave ter nadgradnjo sistema reje. Uredili smo rastocene kulture, kar smo dosegli z uporabo GPS-vodenja in učinkovitejše prezačevanje in preprečili pljučnice pri teletih

bolezni,« še pojasnjuje. Vse to skupaj z uporabo sort, izbranih zaradi njihove odpornosti proti boleznim, je del pristopa, ki ga je treba sprejeti za delovanje ekoloških sistemov.« dodaja.

REJA MOLZNIC

Švedsko rdeče govedo, križano s frizijskimi, so izbrali zaradi njihove odpornosti proti boleznim. Predvsem švedsko rdeče govedo se ponaša z naravnovo odpornostjo proti mastisu, saj prireja nizko število somatskih celic. »Pri kraju v laktaciji smo lani dosegli pomemben mejenik, saj v čredi nismo potrebovali ali uporabili niti enega antibiotika. To je posledica intenzivnega triletnega prizadevanja za zmanjševanje njihove uporabe, kar smo dosegli z odpravo vseh možnih virov stresa za krave ter nadgradnjo sistema reje. Uredili smo rastocene kulture, kar smo dosegli z uporabo GPS-vodenja in učinkovitejše prezačevanje in preprečili pljučnice pri teletih

KMETIJA V ŠTEVIKAH

- 7.953 litrov je povprečna mlečnost na leto po kravi;
- 4.800 litrov mleka pridelijo samo s pašo (lani 4.400 litrov zaradi suše);
- porabijo 0,24 kg koncentrata za liter mleka;
- stroški koncentrata znašajo 398 funtor (462 evrov) za tono;
- 3,32 % beljakovin v mleku;
- 4,10 % maščob v mleku;

KRAVJI ZNAKI

Jan Hulsen

Redna cena 12 EUR, akcijska cena 9 EUR, brezplačna poština

Naročanje: 01/ 473 53 79,
karmen@czd-kmeckiglas.si založba.kmeckiglas.com

*Pravila natrečaja so objavljena na spletni strani www.saatbau.com/si in Facebook strani SAATBAU SLOVENIJA.

Sodelujete lahko s sortirami iz

sortimenta SAATBAU:

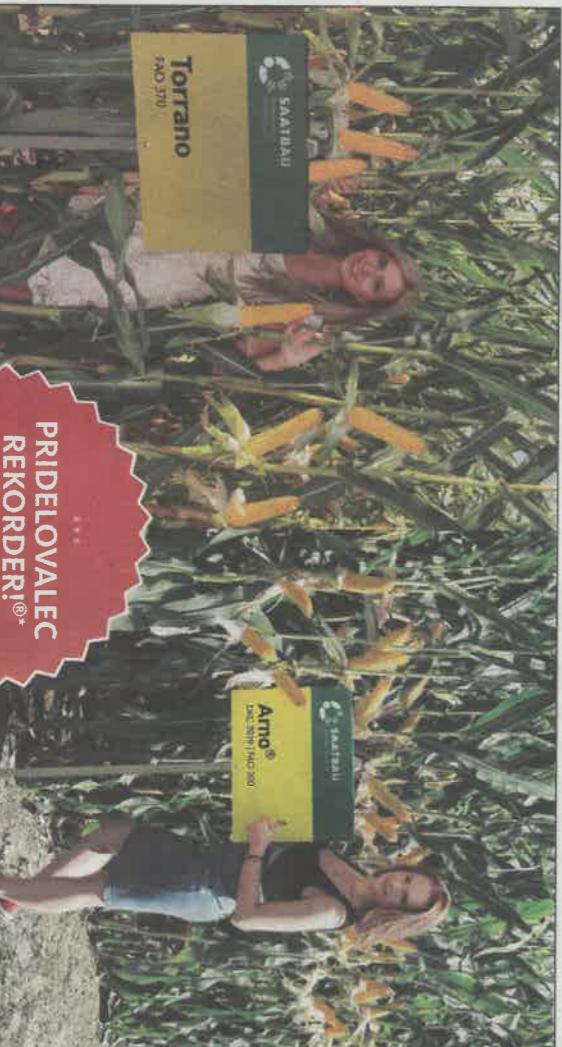
• koruz za zrnje

• koruz za silažo

• soja

Prijavnico na natrečaj najete v katalogu najboljši 2019.

Pridelek koruze je različen – odvisen od sezone: bila so že leta, ko so ostali povsem brez pridelka, in pridelali so že tudi po 10 ton koruze na hektar. Kot pravi Pitts, vrane resnično predstavljajo veliko težavo, saj lahko hitro poberejo vse neobdelano seme s polja, odganjajo pa jih lahko le s pomočjo

PRIDELOVALEC REKORDER!®

Iščemo najboljšega pridelovalca v Sloveniji!

SAATBAU

Altona

Aurelio®

Sorte DKC 49/43

SAATBAU d.o.o.
Dobra setev, dobra žetev.
Hajdoše 46a, 2288 Hajdina
Tel. 05 / 995 65 50
Fax: 02 / 750 00 46
www.saatbau.com